

Izhaja vsak dan, tudi ob nedeljah in praznikih, ob 5 jutraj.

Uredništvo: Ulica Sv. Frančiška Asiškega št. 20, I. nadst. — Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu lista. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo in rokopiši se ne vračajo.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Stefan Godina. Lastnik konsorcij lista „Edinost“ — Tisk tiskarne „Edinosti“, vpisane zadruge z omejenim poročilom v Trstu, ulica Sv. Frančiška Asiškega št. 20.

Telefon uredništva in uprave št. 11-57.

Naročnina znaša: Za celo leto K 24.—
za pol leta 12.—
za tri mesece 6.—
za nedeljsko izdajo za celo leto 2.50
za pol leta 1.25

EDINOST

Posamezne številke „Edinosti“ se prodajajo po 6 vinarjev, zastarele številke po 10 vinarjev.

Oglašni se računajo na milimetre v širokosti ene kolone. Cene: Oglašni trgovci in obrtniki mm po 10 vln. Osmrtnice, zahvale, poslanice, oglašni denarnih zavodov mm po 20 vln. Oglašni v tekstilu lista do pet vrst K 20.— vsaka nadaljna vrsta 2.—

Maš. oglašni po 4 vinarje beseda, najmanj pa 40 vinarjev.

Oglašni sprejema inšeratični oddelček „Edinosti“. Naročnina in reklamacije se pošiljajo upravi lista. Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“ — Plača in toži se v Trstu.

Uprava in inšeratični oddelček se nahajata v ulici Sv. Frančiška Asiškega št. 20. — Poštahranilnični račun št. 841.652

Pregled najnovejših dogodkov.

Italijanska bojišča. — Živahnijeje so-vračnikovo delovanje. Lahki obstreljujejo Fassanske Alpe, napad na cauriolsko škribino in Cima di Cece odbit. Cauriol so zavzeli Lah. V Dolomiti in na fronti med Sveto goro in Novo vasjo laški na-nad odbit.

Ruska bojišča. — V Bukovini in v ga-liških Karpatih nič posebnega, severno Mariampola naš uspeh. Pri Zborovem, Selvovem in Rudki—Cervišču sovražnik odbit.

Romunska bojišča. — Romuni so po vseh prelazih prestopili mejo. Večinoma so bili odbiti, ponekod pa so se našli ume-knili na določena mesta v ozadju. Naš monitor „Almos“ je razdeljal militarično važne romunske naprave v Turn-Seve-rinu, drug oddelek podonavskega bro-dovja je napadel petrolejno čistilnico v Gjurjevju.

Balkanska bojišča. — Nič pomembnega. **Zapadna bojišča.** — Angleški in fran-coski napadi ob Sommi in pred Verdunom odbiti.

Turška bojišča. — Za Turke zmagovito napredovanje na desnem krilu kavkaške fronte. Drugače nič pomembnega.

Italijanska bojišča.

DUNAJ, 29. (Kor.) Uradno se razglša: 29. avgusta 1916.

Italijansko bojišče. — Sovraž-nikovo delovanje je v več frontnih odsekih oživilo. Naše postojanke na Fassanskih Alpah sovražnik trajno obstreljuje s topo-vji. Napade na cauriolsko škribino in hrib Cima di Cece smo odbili. Cauriolški vrh je po trdovratnem boju zavzel sovražnik. — Na dolomitski fronti se je izjalovilo več laških sunkov proti naši rufiredski po-stojanki. V plöckenskem odseku in na primorski fronti med Sveto goro in Novo vasjo je poizkušala sovražna pehota pro-drati na več mestih, krepko podpirana po artiljeriji. Te poizkuse smo obzresušili povsod.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

Italijansko uradno poročilo.

DUNAJ, 29. (Kor.) Iz vojnega tiskovne-ga stana se poroča: Poročilo italijanskega generalnega štaba 27. avgusta: Na neka-terih delih trentinske fronte živahen so-vračni topovski, bombovski in pušni o-žen, ne da bi bil sledil pehotni napad. Naša artiljerija je odgovarjala učinkovito in je razdeljala približevalna dela na po-bočju Monte Cimona (v astiški) dolini. Pri izviru potoka Digno (v gorenji plavski dolini) smo razširili svojo posest. Na hri-bu Cima Vallone, v goriškem odseku in na kraški planoti povečano sovražno artiljerijsko delovanje proti soškim mostem in dolski črti. Nekaj granat je padlo v Gorico in Romans.

Ruska bojišča.

DUNAJ, 29. (Kor.) Uradno se razglša: 29. avgusta 1916.

Rusko bojišče. — Prestolonasled-nikova fronta: V Bukovini in v galških Karpatih nič posebnih dogodkov. Pri vče-raj javljenih bojih severno Mariampola smo zajeli nad 100 mož in eno strojno puško. Južno Zborovega so naše čete s proti-sunkom preprečile Rusom poizkuse, da bi se približali. — Hindenburgova fronta: Pri Selvovem je ruski napad razpadel v našem topovskem ognju. Pri Rudki—Cervišču je prišlo do pehotnih bojev.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

BEROLIN, 29. (Kor.) Wolfvof urad po-roča: Veliki glavni stan, 29. avgust 1916.

Vzhodno bojišče. — Položaj je v splošnem neizpremenjen. Na posamez-nih mestih je bilo topovsko delovanje ne-koliko živahnijeje. Zapadno Stohoda, pri Rudki Cervišču, je prišlo do pehotnih bo-jev. Severno Dnestra smo pri zavrnitvi slabih ruskih napadov zajeli nad 100 mož. V Karpatih so se vršili spopadi z rusko-

romunskimi predajimi četami. Pri Buršti-nu, ob Gnili Lipi, je bilo rusko letalo v zračnem boju prisiljeno, da je pristalo.

Vrhovno armadno vodstvo.

Nemški kancelar v glavnem stanu.

BEROLIN, 29. (Kor.) Državni kancelar pl. Bethmann Hollweg je odpotoval v glavni stan.

Ruska uradna poročila.

DUNAJ, 29. (Kor.) Iz vojnega tiskovne-ga stana se poroča: Poročila ruskega generalnega štaba:

26. avgusta, popoldne. — Zapadna fron-ta: V Karpatih, zapadno Nadvorne, so na-še bojne sile vrgle sovražnika in so do-segle vire Bistrice Solotvinske in Bistrice Nadvonjanske ter okoliš Rafajlove, 30 km jugozapadno Nadvorne. — Balkan: Ruske čete so prispele v Solun in so bile vršene v zavezniško armado generala Sar-raila. Tako se nadaljuje razvoj zavezniških bojnih sil vztrajno in brez ovire na vseh bojiščih.

26. avgusta, zvečer. — Zapadna fronta: Položaj neizpremenjen.

27. avgusta, popoldne. — Zapadna fron-ta: V okolišju Drisvatskega jezera so sovražna letala letela čez naša taborišča in so metala bombe. Ob Stohodu je so-vražnik srdito obstreljeval v okolici vasi Topla naša premostitva in je usmrtil hrabrega polkovnega polkovnika Zykova. V Karpatih so naše čete v okolišju hriba Koverle pregnale sovražnika iz njegove postojanke na vrhu 1129 (5 verst severo-vzhodno mesta Koverle), se polastile tega vrha, zajele tu 3 častnike in 146 mož ter zajele 4 strojne puške. Prodiramo dalje.

27. avgusta, zvečer. — Črna morje: Položaj neizpremenjen. — Črna morje: Ob jutranjem svitu 27. t. m. so naša po-vodna letala letela preko Varne in metala bombe na kosopja, pristanišče in zadela obrambno baterijo. Videlo se je, da so bombe zadele neko ladjo v pristanu in jo tako užgale. Bombe so padale tudi v de-lavnicah.

Romunska bojišča.

DUNAJ, 29. (Kor.) Uradno se razglša: 29. avgusta 1916.

Jugovzhodno bojišče. — Naše podonavsko brodovje je s streljanjem užgalo čistilnico petroleja v Giurgiu. Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

DUNAJ, 29. (Kor.) Uradno se razglša: 29. avgusta 1916.

Vzhodno bojišče. — Prestolo-naslednikova fronta: Podonavski monitor „Almos“ je z ognjem razdeljal pri Turn Severinu več vojaških naprav. Na vseh prehodnih mestih 600 kilometrov dolgega ohrsko-romunskega mejnega pogorja so prišle v boj naše meje varujoče čete. So-vražnik jih je povsod, kjer je zadel na na-še bataljone, dobil krvavo po glavi, nam-reč severovzhodno Oršove, pri Petro-senju, v okolišju Vöröstorenjskega (Ro-terturnskega) prelaza, na vrhovih južno Braševga, kjer je hrabri seklerski peš-polk št. 82 branil domača tla, in v pogorju Gyergyo. Le široki zamah močnih ro-munskih obkroževalnih kolon je mogel na-potiti naše namaknjene oddelke, da so za-sedli zadaj napravljene in jim po načrtu odkazane postojanke.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

GLASOVI ČASOPISJA.

DUNAJ, 29. (Kor.) »Fremdenblatt« piše v uvodniku: Romunska vojna napoved pobudi radostno razburjenje v ententnih državah. Pri nas pa pač tudi pri prebiva-stvu vtis ne bo zelo velik. Romunska nam ne bo nevarnejša kot njen večji la-tinski brat. Kakor nam je proti Italiji, nam je tudi proti Romunski narava sama po-stavila zidove, ki nas pomagajo varovati, in pomnožitev sil naših sovražnikov ne more z ozirom na ta naravni jez znatno prihajati v poštev. Ker vemo, kako dvom-ljivo je bilo razpoloženje našega vzhodne-ga zaveznika, del svoje oborožene sile itak nismo mogli uporabljati na bojiščih,

izložena splošnoemu ogledovanju — a te-mu se njeno čustvo protivi.

»Jo pa zaprosim, da smem izrezati iz slike nje obraz, ostalo mazarijo vržemo potem v ogenj.«

»Poskusi, ljubi Bandi.«

Naslednjega dne je telefon šumel in bu-čal vse predpoldne.

Po jedi je prišel Bandi zopet v mojo so-bo. Lasje so mu bolj nego kdaj viseli zmršeno preko čela.

Vse moje prošnje niso koristile. Esta se noče ločiti od infamne slike. Pravi, da je to talisman zanjo. Bodi tako! Saj je no-čem dobiti nazaj, ker se je kesam, ampak le iz umetniškega čestiljuba. Žali me, da sem dal od sebe tako ostudno delo. Saj zmorem vendar kaj boljšega. Zato bi prosil sedaj, da smem naslikati Estino sliko, ka-kor sem jo videl na tisti slavnosti kot Stello. Pokažem s tem, kaj znam.

Razumel sem ga. Pokazati je hotel, ko-liko zna.

Ce naturalističen slikar, ki je doslej iskal uspeha v tem, da je posneval vsak-

temveč smo morali biti pripravljeni, da jo postavimo proti novemu sovražniku. Nje-mu stopimo torej sedaj nasproti vojaški in gospodarski popolnoma pripravljeni. Vpliv romunskega posega v vojno torej ne mo-re biti zelo znaten. Podcenjevali ga no-čemo, da bi pa bil odločilen proti nam, je zelo neverjetno. Romunska armada Sedmograške ne osvoji. Romunska si v tej krizi sama koplje grob. Romunska je bila že desetletja zvezana z Avstro-Ogrsko. Ko je Italija zagrešila izdajstvo, je Ro-munska molčala, počakala je s svojimi ar-gumentacijami do včeraj. Kralj Karol je ob izbruhu vojne hotel izvršiti svojo dolž-nost, ker je smatral to za neobhodno po-trebno zaradi svoje časti in zaradi ži-vljenjskih interesov države. Svojeja sta-lišča ni mogel uveljaviti. Bratranu je ostal nevtralen in iz nevtralnosti je sedaj prišla vojna napoved. Če Romunska hoče z vseh koncev zgrebsti vzroke za vojno, ne naj-de drugega, kot da hoče vlomiti in ropati ter da smatra trenutek ugoden za o. Ro-munski nenadni napad spada med najne-sramnejše, kar jih pozna zgodovina, in glede na nesmiselnost pa ga je težko pre-kositi. Tako mora pač sedaj Romunsko početi orožje, da je zašla na slabo, abo-tno in napačno pot.

BEROLIN, 28. (Kor.) Nemško vojno na-poved Romunski smatra časopisje vseh strank soglasno za samoočebni umljivo posledico romunske prekršitve pogodbe. »Berliner Tageblatt« piše: Romuni, ki so prelomili pogodbe, so vedeli, da je Nem-čija odločena, da ob strani svojih zavez-nikov na vojno napoved Avstro-Ogrske nemudoma odgovori enako. Militarična potreba, ki je popolnoma jasna, zahteva takojšnje pojasnitve in odločitve. Povsod v vsej Nemčiji vlada popolna edinost o vsem, kar bo treba. Nihče v Nemčiji ne podcenjuje, da nam sedaj stopi nasproti nova, neizkušena, ali sveža armada; toda videli smo, kako so naše armade vedno zopet zavračale sovražno valovje in da številna premoč še daleč ne pomenja vse-ga. — V »Vossische Zeitung« se pravi: Sedajni romunski ministri so prezrli nauke zgodovine. Pod kraljem Karolom bi ta-kega koraka ne smatrali za mogočega. V njem je še živel spomin na plačilo, ki ga je sprejel od Rusije za svojo pomoč. Romunska je ruske armade rešila pogi-na; Rusija je odtrgala južni del Besa-rabije. Nemški narod bo, ko je sumljiv, proti kateremu je treba bilo biti previden, odvrnil krinko, le še z večjo odločnostjo uveljavljal svojo voljo do zmage in skal-nato trdno zaupanje, da slavno vzdrži, tudi proti celemu svetu sovražnikov. »Lo-kalanzeiger« piše: S polno odločnostjo stopa Nemčija tudi sedaj ob stran svojih zaveznikov. V dobrih in slabih dneh spa-damo skupaj. Naj bodo še tako hude ne-vilhte ki se pojavljajo na vojno nebo; mi jim stopamo nasproti v neomajni zvestosti na-pram svojim zaveznikom. Bolgarji in Tur-ki se bodo tudi morali obraniti novega so-vražnika; storili bodo svojo dolžnost.

AMSTERDAM, 28. (Kor.) »Algemeen Handelsblad« pripominja k romunski vojni napovedi Avstro-Ogrski: Najbrž si tudi v Bukarešti ne bodo delali nikakršnih iluzij, da vojni cilj, kakor si ga je po-stavila Romunska, ni preveč lahko do-segljiv. Položaj tokrat ni tak, kot je bil v drugi balkanski vojni, in Nemčija in Avstro-Ogrska ste se gotovo primerno pripravili na možnost romunske interven-cije.

BERN, 28. (Kor.) »Berner Tageblatt« piše k romunski napovedi vojne med dru-gimi. Od nekdanj so si pri ententnih silah ustvarjali napačno sliko o moči Nemčije na suhem in na morju. Romunska se bo s svoje strani motila, če misli, da ima pred seboj na smrt ranjenega nasprotnika, ka-teremu je treba le še zadati zadnji mi-lostni sunek. Romunska vojna je osvoje-valna vojna najtemnejšega pomena be-sede in z najlepšimi sprejmljivimi oko-liščinami, ki jih ni nevtralni Švicarji ne moremo trpeti. Odločitvi v prid ententi pa pač tega pol milijona ljudi ne povzro-či. Z ozirom na nenavadno velike razme-re moči v tej največji vseh vojen ter z

zlica. Občutil sem, da sem pred krizo. Če Esta privoli v predlog Bandi-ja je iz-gubljena za-me.

Ko sem čul, kako se telefon trese in mrmra, nisem mogel prisesti k slikarske-mu stolu. Ta iznajdba je danes funkcijo-nirala tako izvrstno, da sem glasneje go-vo-jene besede mogel slišati, ne da bi stavljal slušalo k ušesu.

Zakaj tudi naj bi mi ne bilo dovoljeno čuti, kar se govori v sobi moje žene?

Rekel sem, sicer poprej »pfui!« — mo-žu, ki zavratno prisluškuje, kar govori nje-gova žena. Saj je tudi res grdo in človek porveda sramu radi samega sebe.

Ali jaz vendar nisem videl svoje rdeči-ce. Zajel me je poguben nagon kot omam-ljajoče hrepenenje pred smrtnim skokom po vpogledu v propad.

Pa saj ne izve tega nikdo.

Premagal sem bitje srca in pristopil k telefonu, držeč slušalo k ušesu.

Glas moje žene je zavnel: »Ponav-ljam, če sta vam moje življenje in zveli-

ozirom na to, da morete centralni vlasti tudi še danes, v tretjem letu vojne s po-stavitvijo novih rezervnih armad, ki do-slej niso posegale v boje, paralizirati pre-meknitev moči v prid ententi, ne more tega pol milijona Romunski težko oblože-nega vojnega voza poriniti v zaželjeno smer.

AMSTERDAM, 28. (Kor.) Vest o ro-munski vojni napovedi Avstro-Ogrski, je tu, kakor pravijo listi, presenetila, ker se je mislilo, da bo Romunska vsaj še za-sedaj ostala nevtralna. Splošno se misli, da ste Nemčija in Avstro-Ogrska primer-no pripravljene primerno nasprotnikom. Listi pripominjajo, da je Romunska oči-vidno po misli, da se centralni vlasti ne boste mogli več upirati z vseh strani iz-vršenemu pritisku, dalo povod, da se je sedaj priključila ententi, izražajo se pa ve-činoma zelo previdno o morebitnih posledicah za končni izid vojnih dogodkov.

Romunski poslanik še v Berlinu.

BEROLIN, 29. (Kor.) Romunski posl-anik Beldiman, ki se je zadnje dni mudil v Sigmaringenu, je dospel v Berlin. Dan poslanikovega odpotovanja še ni določen.

Odločitev v Bukarešti.

Iz Bukarešte se javlja: Ob nepopisnem razburjenju je kronski svet izrekel svoj odločilni sklep. V okolišju Cotroceni-jeve palače je bila zbrana ogromna množica ljudstva, ki je v vedno naraščajočem raz-burjenju čakalo odločitve, ali Romunska napove vojno svojemu sosedu ali pa če hoče še nadalje živeti žnjim mirno. Od-kar je dospel novi francoski poslanik, se je pisalo v rusofilskih listih, da je poslanik, ki se je mudil dalje časa na Ruskem, že prinesel s seboj gotovo zvezno pogodbo.

800 milijonov vojnega kredita.

Iz Bukarešte se je poročalo 26. t. m. švi-carskim listom, da se je vojna cenzura uveljavila že pred napovedjo vojne, 26. t. m. popoldne. Sklical se je tudi romunski parlament, da dovoli 800 milijonov vojnega kredita. Že pred nekaj dnevi so bili rekvirirani vsi avtomobili in šoferji uvr-ščeni. Na višjih vojaških mestih je bilo raznih izprememb. Da bi se končala že-tvena dela, je bilo veliko vojakov poslanih na dopust. 300 vagonov petroleja, benci-na in soli, kar je vse nakupila Bolgarska, je bilo zaseženih. Ministrstvo notranjih stvari je izdalo strogo naredbo proti kon-trabandu. 3000 vagonov koreze, ki je bila v Galacu pripravljena za prevoz, je bilo tudi zaplenjenih.

Prvi spopadi z Romuni.

Že prvi dan nove vojne je na sedmo-graški meji prišlo do spopadov z romun-skimi četami. Romunske čete so poizkušale v gorovju poizvedovati na prelazih, ki vodijo v Brašev in Sibin. Na Roten-turmskem prelazu, ki vodi od Boize ob reki Alfi in Železnici, na Törzburškem prelazu, ki pri La Vruca presekuje me-jo, in na 1040 metrov visokem Törnöv-skem prelazu, ki tvori zvezo med Prede-alom in Vlaško, so se sovražni oddelki približali ob meji stoječim c. in kr. silam. Na Rotenturmskem prelazu, kjer potok Riü Vadulin tvori mejo, sta pričela de-lovati nekako dva romunska bataljona, ki sta pa bila zavrnjena.

Armadnih vodstev centralnih držav ti dogodki nikakor niso presenetili. Dasi-ravno se je do zadnjega trenutka storilo vse, da bi se ohranil mir, se je vendar ukrenilo vse, da bi se mogel odvrtiti mo-rebitni napad. Prebivalstvo na Sedmo-graškem se ni nikakor vznemirjalo, dasi-ravno so se širile vesti o napovedi vojne.

Ruske čete korakajo skozi Romunsko.

Iz Curiha se poroča: Način, kako je Ro-munska pripravljala svoj nenadni napad na Avstrijo, izhaja iz »Secola«, ki je tisti čas, ko je ministrski predsednik Bratranu še izjavljal oficijelno, da bo Romunska nadaljevala svojo nevtralnost po brez-zičnem brzojavu poročal iz Buka-rešte, da se je pričelo korakanje ruskih čet skozi Romunsko.

Romunski vojni načrt.

Romunski general Gardescu je pisal v »Adevărul«: Ne smemo se vdajati iluzi-jam niti glede terenskih potežkoč, preko katerih moramo, niti glede odpora A-vstro-Ogrske proti našemu osvoboditel-nemu pohodu. Dve tretjini 500 kilometrov dolge črte od Braševga do Tise je go-rate in kretanje v tem ozemlju je zvezano z velikimi težavami. Od Karpato do ga-liške meje ni več kot 250 kilometrov. Vključ temu pa so Avstrijci, Ogr in Nem-ci potrebovali sedem mesecev, da so pre-gnali Ruse iz Galicije. Računati moramo posebno z okolnostjo, da nam bo treba najmanj eno leto težkih bojev, da spravi-mo Ogre iz Sedmograške. Iz izjavljani ge-nerala Gardesca se da spoznati, da se Romunska ne bo bojevala proti Bolgarski, temveč da hoče le zasedsti romunske pre-dele na Avstro-Ogrskem. »Uresničenje našega narodnega ideala pa se seveda ne da doseči z našimi lastnimi sredstvi in zato je vsak uspeh četvero-zavezniških držav korak bliže k ustvaritvi Velike Ro-munske. Da pa gotovo dosežemo svoj na-men, moramo ob sklepu miru imeti vse te predele vojaški zasedene. Najbrž bodo ruske armade tako zaposlene na vzhodni fronti, da ne bodo mogle pogrešati mase enega milijona mož, da bi korakali čez Beskide proti Budimpešti, temveč prepu-ste nam, da skupno s solunskimi silami in italijanskimi četami rešimo to težko vprašanje. V teh okoliščinah bomo potrebovali vse svoje sile za operacije na se-veru. Preden torej napademo Karpate, se mora pričeti solunska akcija in posebi mora vmes tudi ruska sila kakih 150.000 do 200.000 mož, ki naj koraka skozi Do-brudžo.

Romunska armada.

Romunska armada šteje v vojni 6 ar-madnih zborov prvovrstnih čet, to je 350.000 mož. Z izvežbanim mostvom ak-tivne armade in rezervami pa se da to število znatno zvišati. Poleg tega se je sestavilo veliko nadomestnih krdel iz iz-vežbanega mostva. Prištet je še treba 40 milijonih bataljonov in nadomestnih čet. Poleg tega je poskrbljeno tudi za posta-vitev črnovojniških krdel, ki se upora-bljajo za posadke. Romunski armadni zbor ima 2 linijski in eno rezervno divi-zijo: vsaka linijska divizija se deli v štiri polke po 3 bataljone, 1 lovski bataljon, 1 artiljerijsko brigado po 2 polka, ki imata po 6 baterij, 1 konjiški polk po 4 eskadro-ne. Rezervna divizija sestoji iz 4 rezerv-nih polkov po 4 bataljone, 1 rezervni lovski bataljon, 1 rezervni artiljerijski polk po 5 baterij in 4 topove, 2 eskadrona in eno poljsko havbično baterijo. Tehni-čnih čet je pa pri vsakem armadnem zboru: 1 pionirski bataljon s 3 pionirskimi in 1 brzojavno stotnijo. Vse druge tehnične čete in oblegovalni artiljerijski bataljon so pridružene armadnemu poveljništvu. Armadni zbori so bogato opremljeni z mostnimi treni. Vsaka brzojavna stotinja (1 pri vsakem armadnem zboru) razpo-la-ga z več kot 48 kilometri brzojavne in 6 kilometri telefonske napeljave. Vsaka di-vizija dobi po 1 divizijsko ambulanco in 1 municijski park, vsak armadni zbor 1 zborna ambulanco, 1 municijski park, 1 pionirski in 1 brzojavni park, 1 vojni bol-nišnico in 1 oskrbno kolono. Poleg tega se po potrebi sestavijo mobilne oskrbne za-loge, pekarne in vojne bolnišnice. Potem se moreta tudi oba konjiška polka, ko sta oddala diviziji po 1 ali 2 eskadrona, zdru-žiti v zborni konjiško brigado. Iz rezerv-nih polkov se formirata 2 konjiški divi-ziji po 6 polkov s 4 eskadroni, 2 jahajoči bateriji in 3 oddelki strojnih pušk z 2 topovima. Gorska artiljerija, težke hav-bične divizije in eskortni polk so podvr-ženi armadnemu poveljništvu. Za vojno na suhem prihajajo v poštev nadalje podo-navsko brodovje, ki šteje pet topovk, obo-roženih s 57 cm topovi in mitraljezi, 4 monitorje, ki imajo po 3 Skodove 12 cm topove, 3 Skodove 12 cm havbiče in 4 topove po 47 cm ter 2 mitraljeze. Nadalje ima Romunska eno križarko »Elisaveta«, (1330 ton), 4 rušilce, 13 torpedovk in več manjših starejših ladij.

čanje moje duše ljuba, zapustite me za vedno!

Na to je rekel moški glas: »Potem se ustrelim.«

In zopet je rekla žena: »To je vsikdar strahopetstvo — če se je močnejši z nasi-ljenjem osvobodil od bolečin in potem še šibkejšega obremenja s tem.«

»Kaj naj storim?«

Jaz vam povem: »Kdor je značajan, jo suženj časti, mučenik srca.«

Več nisem slišal.

Mučenik srca! Suženj časti!

Ce bi bila pozavna sodnega dne za-hreščala v moje uho: Obsojen si! ne bi me moglo tako streti, kakor me je ta beseda.

Tu stojim med dvema plamtčima sre-ma, kot kamenit malik, ki se ne da ogreti. Dobro.

Poiščem si recept arzenikovih kapljic in napravim si jih dam v kateri-koli lekarni. To bo zadostalo.

In odslej jima ne bo trebalo, da sta mu-čenika svojega srca.

(Konec.)

PODLISTEK

Mučeniki srca.

Iz madjarščine M. Jókai-a.

Nič ni odgovoril, ampak je le pozdravil in odšel.

Kmalu na to je sluga javil, naj ga zve-čer ne pričakujeva.

Naslednjega dne je slušalo telefona zo-pet šumelo: moški in ženski glas sta zve-nela drug z drugim.

Pri obedu sta bila oba molčeca. Pustil sem ju na to sama, ter odšel na svojo de-lavno sobo, da spišem nekoliko pisem.

Bandi mi je sledil. »Esta mi noče dati slike.«

»Mislim sem si takoj. Ali tudi ti moraš priznati, da je nje odklonitev naravna. — Slika je zasmehovalna satira. Dokler visi v njeni sobi, jo vidiš le nje intimni prija-telj. Če jo pa da z roke, bi bila morda

Balkanska bojišča.

BEROLIN, 29. (Kor.) Wolfiov urad poroča: Veliki glavni stan, 29. avgusta 1916. Balkanska bojišča. — Nič posebno pomembnih dogodkov.

Vrhovno armadno vodstvo.

Zapadna bojišča.

BEROLIN, 29. (Kor.) Wolfiov urad poroča: V več odsekih fronte se je kazalo povečano strelno delovanje sovražnikovo. V okolišču Somme in Moze je postal artiljerijski boj zopet zelo srdit. Severno Somme so se ponavljali z značilnimi silami izvrševani angleški napadi med Thiepvalom in Pozieresom; izjavili so se krvavo, deloma so pa dovedli do bojev moža proti možu, ki se severno Ovilersa redito nadaljujejo. Več napadov z ročnimi granatami smo zavrnili v delvillskem gozdu in jugovzhodno Guillemontu. Na desni Moze so napadli Francozi med utrdbi Thiaumont in Fleuryem ter v Gorskem gozdu. Napadni valovi so razpadli v ognju artiljerije, pehote in strojnih pušek. Slabšeji sovražni sunki južno in jugovzhodno St. Mihiela so bili brez uspeha. Tri sovražna letala smo sestrelili tekoma zračnega boja in sicer eno južno pri Arrasu, dve pri Bapaume, četrti je vzhodno St. Quentin prišlo nepoškodovano v naše roke.

Vrhovno armadno vodstvo.

Potopljena angleška križarka.

BEROLIN, 29. (Kor.) Wolfiov urad javlja: 24. avgusta je eden naših podvodnikov potopil angleško pomožno križarko v severnem delu Severnega morja. (Priporočila Wolfiovega urada: Gre očitno za križarko „Duke of Albany“, katere potopitev se je že uradno sporočila z angleške strani.)

Turška bojišča.

CARIGRAD, 28. (Agence Tel. Milli.) Glavni stan javlja: Iraška fronta. — Neizpremenjeno. Perzijska in ruska fronta. — Na desnem krilu so naše čete, ko so v smeri Develetabada, jugovzhodno Hamadana, vrgle dole ruske moči, dosegle imenovane kraje in očistile tamšnji okoliš. V središču in na levem krilu, izvzemši praske, nič pomembnih operacij.

Kavkaška fronta. — Na desnem krilu so naši s srečnimi napadi zlozili odpor Rusov, ki so vztrajali v nadvladujoči poziciji in so se porazmestili postopno. Pri enem teh napadov, ki ga je izvršila neka naša kolona s srečnim uspehom, je sovražnik pustil na bojišču nad tisoč mrtvih. Zajeli smo enega častnika in 50 mož ter nad 600 pušek, 250 zabojev municije, veliko število ženskega materiala in bomb. V središču smo izvršili uspešno več nenadnih napadov. Vzeli smo kos sovražnega jarka ter smo prilepili branjatelje, da so pobegnili. Zajeli smo vojaške opreme predmete in smo razdeljali del sovražnega jarka. Na levem krilu obrežnega odseka od časa do časa prenehajoči živahen krajevni topovski ogenj. 27. avgusta so sovražni letalci, ki so vzleteli z ladje-matice na višini Tripolisa (v Siriji), metali bombe brez uspeha in nato izginili. Vržene bombe so ranile tri civiliste. Na nekem predkraškem sestreljenem letalu v okolišču Chazze se je našla strojna puška v dobrem stanju.

Na ostalih frontah nič pomembnega. CARIGRAD, 27. (Kor.) (Zakasnelo.) Glavni stan javlja: Na kavkaški fronti se je na desnem krilu tudi včeraj z uspehom nadaljevala naša ofenziva. Vsled neke, na uničeni črti enega dela sovražne bojeve sile izvedene kretanje je bil sovražnik pogin v beg. En del sovražnih čet je bil zajet. Kdor se je upiral, je bil pobit. — V središču in na levem krilu se ni dogodilo nič pomembnega. — Z ostalih front ni poročati nobenega imenovanja vrednega dogodka.

Švica ostane nevtralna.

BERN, 29. (Kor.) Povodom italijanske vojne napovedi Nemčiji in vstopa Rumunske v vojno je švicarski zvezni svet potrdil svoje prejšnje izjave glede izvajanja najstrožje nevtralnosti napram vojujočim se državam. Politični oddelek je sporočil to zunanji vladam po posredovanju švicarskih poslatištcev.

Razne politične vesti.

Nemški listi o napovedi vojne Italije Nemčiji. „Berliner Tageblatt“ piše: „Pričakovali smo te vojne napovedi brez nestrpljivosti, brez nemira, s tisto sigurnostjo in apatijo, s katero pričakujemo deževnega vremena, ki nam je že dolgo napovedano nebo. Naš dežnik je bil že davno razpet. V Italiji so morda sprejeli to vest kot veliko dejstvo. V Nemčiji pušča občinstvo ledeno-hladno.“

„Vossische Zeitung“ piše: Vojna napoved Italije zanima nekoliko po čudni okolnosti, da je Italija izbrala ravno rojstni dan Göttheja za začetek vojne proti Nemčiji. Našemu največjemu pesniku se ima zahvaliti za dežela v znatni meri svoj romantični sloves v svetu in tako bo to pot proslava njegovega rojstnega dne posebna — nekaj simbole za pojme Italije o zvestobi in hvaležnosti. Zopet nam je jasno lučjo razsvetljuje pot, ki jo je prehodela ta dežela od trozvezne pogodbe do vojne napovedi. Pot, ki jo Italija seveda ni nastopila iz lastne volje. Ko se je dala enkrat zavesti k prvemu izdajstvu, je moral nje zli čin nadalje porajajoč, roditi zopet le zlo. Danes ni več nič drugega, nego orodje entente, ki jej je sedaj ta namen, da z italijansko vojno napovedjo izvrši zadnji pritisk na Rumunsko.“

Lokalanzeiger meni, da je to le namaknadna formalnost, in pravi: „Sele na pariskih konferencah je Italija žrtvovala

svobodo svojih sklepov. Izdala je tiste poznane naredbe, s katerimi je pripadnike nemške države na gospodarskem polju izenčila s podaniki sovražnih držav. Vojni položaj je razodel vsemu svetu, da Italija ne stoji več kot enakopravna velisila poleg svojih zaveznikov, marveč da ni ubegla usodi, postavi vazal svojih močnejših zaveznikov.“

„Deutsche Tageszeitung“ pravi: „Dokler se ni Italija nahajala v vojnem stanju z Nemčijo, je imela še nekoliko, še enostanek tiste svobode postopanja, na kateri je pred vojno slonela diplomatska in politična pozicija Italije. Razumeti moremo, da so zavezniki Italije hoteli napraviti konec temu stanju, kajti Velika Britanija noče polovičnih, marveč hoče celih vazalov.“ (Kor.)

Preosnova v Kongresni Poljski. Iz Lublina smo prejeli potom korespondenčnega urada: Tiskovni urad vojaške generalne uprave poroča: V naredbeniku c. in kr. vojaške uprave na Poljskem od dne 23. t. m. ste izšli dve naredbi vrhovnega armadnega poveljnika ki objavljate mestni red za Kielce, Lublin, Petrikov in Radom, kakor tudi obnem za 34 drugih mest, bodi, da so že sedaj mesta, bodi da imajo kot sedeži okrožnih poveljstev posebne predpogoje za svoj razvoj. Ti naredbi pomenjate preobrat v življenju teh krajev, ki se je poprej po mačehovski postopalo z njimi, ki pa sedaj v polni meri razkrivajo svoje moči in bogastva ter si morejo postaviti podlage za boljšo bodočnost. Pogoji za to so dani. Sedaj oživotvorjeni mestni red odgovarja popolnoma zahtevam novodobnega mestnega gospodarstva in zagotavlja za vse slučaje poljski značaj teh mest in trgov tega dela Kongresne Poljske. Novi mestni red se opira na sploh približno na tisto podlago kakor samouprava mest in trgov v Galiciji. Nabitvene pooblastitve in trdnosti imajo povsem jasno in markantno na sebi znake začasnih odredov. So takorekoč regulator za prehodni čas. Prva naloga oblasti — za sedaj generalne uprave — bo, da izda nadaljnje naredbe v tej smeri. Posebno se nameruje sestava volilnega reda za mesta na podlagi že objavljenega mestnega reda.

Znamenita pripoznanja. V dunajski „Information“ od 24. t. m. čitamo spis, ki z narodopisnimi podatki iz naših krajev dokazuje, kako hinavsko je, če pravi entente, da hoče te pokrajine osvoboditi. Iz tevil, ki jih navaja, izhaja, da so Slovani v teh pokrajinah v ogromni večini. Potem piše: „To pa ne ovira Italijanov, da ne bi vsega pasu na vodi in na kopnem, ki prihaja v vpoštev, proglasili kot spadajočega v sfero italijanske vlasti in entente dopuščala radovoljno ta roparski pohod v ptnjarnarodno, to je avstrijsko območje! Ta slučaj je tem deklarativnejši, ko so avstrijske vlade, odkar je pomniti, se svoje strani storile vse možno, da so v okvirju avstrijskega državnega reda nasilje italijanske zahteve. Po bogatih dotacijah iz kraljevstva podpirana „Legia Nazionale“ je porabljala velika sredstva, da je nabirala slovenske in hrvaške otroke za italijanski privatni pun, ki je šel irredentni na roko.“ Na drugem mestu odbija isti vir očitke z nemške strani, češ, da je „Information“ velokonservativna in Čehom prijazna. Piše: „Nobenega dvoma ni na tem, da je dosedanj potek vojne nemstvo sploh in dosledno temu nemstvo v Avstriji bistveno pospešil. Ali je nemstvo — brez osti in škode za česko, ali slovensko narodnost sploh. Kajti ravno ta vojna je dokazala neovržno dejstvo, da je Avstrija militaristično, politično in gospodarsko navezana na Slovence vsled ogromne množice teh nje pripadnikov. Svetovna vojna je dalje neovržno dokazala, da se je vse slovensko prebivalstvo monarhijske istotako kot nemško izkazalo dinastiji in državi prijazno, kakor tudi — zapostavljajoč vse narodne spore za skupno državno misel — pripravljeno za vsako žrtve na krvi in imetju v interesu skupne domovine. Narodni interesi ostanejo tudi po vojni na obeh straneh in ni nemogoče, da se po vojni narodna nasprotstva in boji obnove. — Gre pa le zato, da ostane in da bo vse nadvladala skupna avstrijsko-dinastična državna misel.“ To so pripoznanja, ki so vredna, da jih dobro beležimo ad perpetuam memoriam. Dejstvo, da so to slovenske pokrajine, bo obstajalo dalje in bo zahtevalo, da država izvaja iz njega posledice, kakor jih narekujejo narava in — hvaležnost za dejanja, ki so tu gori glasno pripoznana. Dejstvo, da so Slovani militaristično, politično in gospodarsko v oporo državi, bo obstajalo dalje in bo državni upravi nalagalo dolžnosti napram Slovanom tudi potem, ko ne bo več v vojni z entento in ko ne bo Italija več stegala roke po teh pokrajinah! Dejstva ostanejo in žnjimi dolžnosti državne uprave in naše pravice in zasluge!

Domuče vesti.

Odlikovanje pred sovražnikom padlega duhovnika. Njegovo Velikanstvo cesar je v izvrševanju svoje službe pred sovražni-

kom padlemu frančiškancu Francu Ambrožu, vikarju na Sveti gori, v priznanje junškega izpolnjevanja dolžnosti pred sovražnikom podelil viteški križec Franc Josipovega reda z vojno dekoracijo. Visoko odlikovanje tega duhovnika, ki je v najhujšem sovražnem ognju do smrti zvesto vztrajal na svojem mestu in ki mu njega blagorodno delovanje v dušebrižništvu zagotavlja hvaležen spomin goriškega prebivalstva, bo gotovo v veliko zadoščenje vsem, ki so poznali pokojnika.

Razglas. S 1. septembrom zapade tretje četrtletje hišnonajemninskega davka in dotične občinske doklade kakor tudi tretje četrtletje najemninskega novca. Zato se pozivljajo vsi davkoplačevalci, da plačajo ta davek in doklado pri c. kr. davkarji pod izvršbo z opazko, da so oni glasom zakonskih določb dolžni plačati davek, če tudi niso sprejeli pravočasno dotičnih plačilnih nalogov. Da se olajša delo, se vabijo davkoplačevalci v njih lastnem interesu, da predložijo v svrhu likvidacije pravočasno plačilne naloge z izkazom vseh predpisov tega in drugih davkov, katere nameravajo plačati. Plača se lahko tudi pri vsakem poštnem uradu na čerkovni račun gori navedene c. kr. davkarje s položnicami, katere se dbe zastopni pri tem uradu ali pa pri c. kr. davčni administraciji, ali potom rdečih vplačilnih listkov, ki se dobivajo po 2 vinarja komad pri poštini uradih, prodajalcih znamk in tobačnih trafikah. V njih lastnem interesu so vabljeni davkoplačevalci, da se poslužijo te olajšave. — C. kr. davčna administ. Trst I.

Brezplačne vrtno sadike. Mestni magistrat naznanja vsem onim, ki so se bili svojčas prijavili za vrtno sadike, da se bodo te sadike prihodnje dni lahko dobile. Kdaj se bodo lahko prevzele, se še naknadno objavi. Nasade se te sadike lahko proti koncu meseca septembra; čebula in zrnata salata se sadike lahko tudi meseca oktobra. — Priporočati je celo, da se sadi nekoliko bolj pozno, da imajo že takoj v začetku pomladi nekaj zelenjave. Žalibog se v naših krajih v poznejši jeseni navadno ne sadi; posledica tega je, da smo v prvih mesecih pomladi (v marcu in aprilu) skoraj brez zelenjave. Vsled trajne suše, ki smo jo občutili zlasti to leto, so poginila semena ter so se sadike zadušile že v kali, tako da je treba sedaj sadike nasaditi nekoliko pozneje. Svetuje se seveda, da se zemlja primerno nagnoji. Kot gnoj služijo najboljše cestne smeti, ki jih interesno primerno pripravljene lahko brezplačno dobe od zažigalnice. — Kar pa se tiče semen, se bodo pa morali priplaščenci obrniti kam drugam, ker jih magistrat to leto žal ni mogel dobiti v zadostni množini.

Nova Avstrija in — šola. „Učiteljski Tovariš“ podaja nekoliko izvodov iz vrste člankov, ki jih je neki avstrijski slovenski politik priobčil pod gornjim naslovom in ki smo jih omenjali tudi v „Edinosti“. Učiteljsko glosilo pripominja: Že iz kratko označene vsebine teh vprašanj je razvidno, da je s temi vprašanji tesno združeno šolstvo, zlasti osnovno šolstvo, ki udarja vsakemu narodu značaj, oblikuje njegovo individualnost ter ustvarja temelje narodovi kulturi! Brez narodnega osnovnega šolstva si nobenega kulturnega naroda ne moremo misliti! In tudi bodočnosti nikogar in ničesar ne moremo ustvarjati, ako najprej ne zapletemo v globino in višino prvih in glavnih pogojev narodove eksistence — njegove izobrazbe, ki naj objema vse sloje ter vsem slojem zbudil in razmahne duševne sile ter jih usposobi za tekmo v boju življenja in tako potom posameznikov do skupnosti (narodu — državi) najvišje mogoče energijo v čuvanju svoje eksistence ter v napredovanju v moralnem in materijalnem pogledu. In naj naši državnik in politiki kakorkoli preudarjajo in preurede staroslavno našo monarhijo, mimo enega vprašanja ne pojde nihče! To je vprašanje izobrazbe vseh narodov, vprašanje narodnega šolstva, življensko vprašanje narodov in domovine! Čim višje stoji to šolstvo, čim popolnejše in pravičnejše je urejeno in organizirano, tem gotovjeje in slajnejše bodočnost garantuje državi! Zato imamo tudi zlasti slovenski učitelji pravico in dolžnost, da ne stojimo ob strani, ko se rešujejo taka vprašanja vitalnega pomena, ampak da se zanje najintenzivneje zanimamo. Naši tovariši, ki so na bojem polju, zastavljajo svojo kri in svoje življenje za moč in veličino države; mi pa, ki smo doma, glejmo na najdragocenejšo narodovo imetje — na njegovo šolstvo, da nas kdaj ne obsodi očitke, da smo v tem velikem času za pečko dremali, popolnoma pozabivši, da smo učitelji svojemu narodu, stvarniki notranje sile in lepote svoje domovine! — Nadaljnja izvajanja v „Učiteljskem Tovarišu“ nam je zakrila — bela krp.

Leonida Andrejev — zaplenjen. V Pragi se vrši sedaj hudo prebiranje med knjigami. Knjige, ki so izšle pred osmimi, desetimi leti, se sedaj zasegajo in prepovedujejo. Tako je prasko deželno sodišče z razsodbo od 12. avgusta zaplenilo zbirko novel Leonide Andrejeva: „Rdeči smeh“, ki je menda ista zbirka, ki je izšla v „Reclamovi univerzalni biblioteki“ (št. 4490). Te novele da vsebujejo zločin po § 65a in pregrešek po § 300 k. z. — Čudno razkritje. Kar nas zanima najbolj — meni „Arbeiter Zeitung“, — je gotovost, s katero tiskovno sodišče tudi po letih „izpoznava“ zločin in skuša tako zadoščati potrebi prepovedi. Da, nekaj lepega je na tistem objektivnem postopanju, ki ima pred golimi prepovedmi po izjemnem zakonu prednost trajnosti.

Objava natečaja. Za šolsko leto 1916/17 se podeli štiri štipendije iz ustanove „Nicolò Mazzoni“, vsaka po 300 K, dvema bogumila učencema mestne višje realke in dvema ubogima učencema mestne višje gimnazije, od katerih pa ena tistemu učencu, kateri izjavi, da se posveti bogo-slovskim študijam. Prosilci bodo morali biti vpisani vsaj v IV. razredu. Za šolsko leto 1916/17 je v natečaju štipendija ustanove „dott. Vitale Laudi“ v znesku 210 K, določena učencu višje mest. realke, kateri se posebno odlikuje v matematični stroki, brez ozira na pristojnost, vero in narodnost. V enakih okoliščinah se da prednost siromašnejšemu učencu. Prošnje opremljene s krstnim listom, s potrdilom o družinskih razmerah in s spričevaloma dveh zadnjih polletij, je treba vložiti pri vložnem uradu mestnega magistrata. Natečaj je odprt do 30. kimovca 1916.

„Opacchiasella“. Pod tem naslovom piše „Hrvatski list“. Znano je, kako so svojedobno od gotove strani sistematično in zavestno prevajali in pačili imena naših krajev in predelov in to ravno z namenom, da bi se kedaj za zeleno mizo mogel tem uspešnejše naglašati italijanski karakter naših dežel. — Saj sem videl nekega dne, kako je tudi deželna upravna komisija v Poreču potrdila spis, izdan od upravnega sveta v „Draguccioni“. Kaj neki bi rekel tujec, ko bi izvedel, da je neko sodišče odbilo predlog za vključenje v davčni občini „Draguccioni“ z utemeljenjem, da davčna občina takega imena ne obstoji na zemeljski krogli?! Ne gre torej samo za dejansko pravičnost in narodni ponos, marveč je tudi v interesu uprave in orijentacije, če zahtevamo, da se imena navajajo in pišejo tako, kakor jih rabi narod v onem kraju. Iz tega razloga sta bila z zadovoljstvom pozdravljena tudi zakon o nazivanju krajev v Hrvatski in najnovejša naredba vojaške oblasti, ki hvalevredno prednjači v tem, o nazivanju dalmatinskih mest in vasi. A da ilustriramo, do kake stopnje je segala drznost in smešnost falzifikatorjev imen naših krajev, podajemo tu nekoliko imen z geografske karte Istre, naslikane v neki sobi lupoglavskega gradu, nekdanjega bivališča opevanega uskoškega kapetana Ivana Sinkovića, a v zadnje čase lastništva nekega podanika kraljevine Italije. Tam je čitati: Avellino (Račjavas), Prepara (Prapovče), Acero (Klenovščak), Boccaccio!!! (Podgače), Montagnano (Brigudac), Cucco (Kuk), Granzia (Rakitovec!!!), Olinio (Brest), Felicia (Cepič), Vallalta (Gorenja vas), Basano (Dolenja vas), Acqui (Vodice), Arezzo (Zarečje), Ciriagnola (Čerešnjevica), Piemonte (Podgorje), Negrano (Crnica), Finale (Bojuni). Res bi bil čas, da tudi ta komedija dobi svoj — finale!

Organizaciji oskrbnih vojniširok za Trst in njegov okoliš so pristopili: a) Kot ustanovnik oz. ustanovnica z enkratnim zneskom po K 1000: Princ Sacha Thurn-Taxis in ga. Argentina baronica Rali; b) kot dosmrtni članice z enkratnim zneskom po K 200: dame Julija pl. Frigyesii, Bronia Geyer, Blanka Krausz, Argentina Sevastopolu, Korallja grofica Sordina, nadalje Ciril-Metodova ljudska šola v Trstu in kot dosmrtni član z enakim zneskom nanestništveni podpredsednik Oskar pl. Lobmeyr. — Nadalje so došli organizaciji sledeči darovi: Banca di credito popolare v Trstu K 300, Ciril-Metodova ljudska šola v Trstu K 319, ga. Karolina Reiss K 100 in Josip Stantig K 25.

Prijave se sprejemajo vsak torek in petek od 4 pop. do 7 zvečer v društveni pisarni, ulica S. Lazzaro št. 14.

Novi odvetnik v Puli. Glasom razglašala odbora odvetniške zbornice v Trstu je vpisan v listo odvetnikov gospod dr. Mirko Vratović s sedežem v Puli.

je menda ista zbirka, ki je izšla v „Reclamovi univerzalni biblioteki“ (št. 4490). Te novele da vsebujejo zločin po § 65a in pregrešek po § 300 k. z. — Čudno razkritje. Kar nas zanima najbolj — meni „Arbeiter Zeitung“, — je gotovost, s katero tiskovno sodišče tudi po letih „izpoznava“ zločin in skuša tako zadoščati potrebi prepovedi. Da, nekaj lepega je na tistem objektivnem postopanju, ki ima pred golimi prepovedmi po izjemnem zakonu prednost trajnosti.

Objava natečaja. Za šolsko leto 1916/17 se podeli štiri štipendije iz ustanove „Nicolò Mazzoni“, vsaka po 300 K, dvema bogumila učencema mestne višje realke in dvema ubogima učencema mestne višje gimnazije, od katerih pa ena tistemu učencu, kateri izjavi, da se posveti bogo-slovskim študijam. Prosilci bodo morali biti vpisani vsaj v IV. razredu. Za šolsko leto 1916/17 je v natečaju štipendija ustanove „dott. Vitale Laudi“ v znesku 210 K, določena učencu višje mest. realke, kateri se posebno odlikuje v matematični stroki, brez ozira na pristojnost, vero in narodnost. V enakih okoliščinah se da prednost siromašnejšemu učencu. Prošnje opremljene s krstnim listom, s potrdilom o družinskih razmerah in s spričevaloma dveh zadnjih polletij, je treba vložiti pri vložnem uradu mestnega magistrata. Natečaj je odprt do 30. kimovca 1916.

„Opacchiasella“. Pod tem naslovom piše „Hrvatski list“. Znano je, kako so svojedobno od gotove strani sistematično in zavestno prevajali in pačili imena naših krajev in predelov in to ravno z namenom, da bi se kedaj za zeleno mizo mogel tem uspešnejše naglašati italijanski karakter naših dežel. — Saj sem videl nekega dne, kako je tudi deželna upravna komisija v Poreču potrdila spis, izdan od upravnega sveta v „Draguccioni“. Kaj neki bi rekel tujec, ko bi izvedel, da je neko sodišče odbilo predlog za vključenje v davčni občini „Draguccioni“ z utemeljenjem, da davčna občina takega imena ne obstoji na zemeljski krogli?! Ne gre torej samo za dejansko pravičnost in narodni ponos, marveč je tudi v interesu uprave in orijentacije, če zahtevamo, da se imena navajajo in pišejo tako, kakor jih rabi narod v onem kraju. Iz tega razloga sta bila z zadovoljstvom pozdravljena tudi zakon o nazivanju krajev v Hrvatski in najnovejša naredba vojaške oblasti, ki hvalevredno prednjači v tem, o nazivanju dalmatinskih mest in vasi. A da ilustriramo, do kake stopnje je segala drznost in smešnost falzifikatorjev imen naših krajev, podajemo tu nekoliko imen z geografske karte Istre, naslikane v neki sobi lupoglavskega gradu, nekdanjega bivališča opevanega uskoškega kapetana Ivana Sinkovića, a v zadnje čase lastništva nekega podanika kraljevine Italije. Tam je čitati: Avellino (Račjavas), Prepara (Prapovče), Acero (Klenovščak), Boccaccio!!! (Podgače), Montagnano (Brigudac), Cucco (Kuk), Granzia (Rakitovec!!!), Olinio (Brest), Felicia (Cepič), Vallalta (Gorenja vas), Basano (Dolenja vas), Acqui (Vodice), Arezzo (Zarečje), Ciriagnola (Čerešnjevica), Piemonte (Podgorje), Negrano (Crnica), Finale (Bojuni). Res bi bil čas, da tudi ta komedija dobi svoj — finale!

Organizaciji oskrbnih vojniširok za Trst in njegov okoliš so pristopili: a) Kot ustanovnik oz. ustanovnica z enkratnim zneskom po K 1000: Princ Sacha Thurn-Taxis in ga. Argentina baronica Rali; b) kot dosmrtni članice z enkratnim zneskom po K 200: dame Julija pl. Frigyesii, Bronia Geyer, Blanka Krausz, Argentina Sevastopolu, Korallja grofica Sordina, nadalje Ciril-Metodova ljudska šola v Trstu in kot dosmrtni član z enakim zneskom nanestništveni podpredsednik Oskar pl. Lobmeyr. — Nadalje so došli organizaciji sledeči darovi: Banca di credito popolare v Trstu K 300, Ciril-Metodova ljudska šola v Trstu K 319, ga. Karolina Reiss K 100 in Josip Stantig K 25.

Prijave se sprejemajo vsak torek in petek od 4 pop. do 7 zvečer v društveni pisarni, ulica S. Lazzaro št. 14.

Novi odvetnik v Puli. Glasom razglašala odbora odvetniške zbornice v Trstu je vpisan v listo odvetnikov gospod dr. Mirko Vratović s sedežem v Puli.

ČESKO - BUDJEVSKA RESTAVRACIJA (Bosakova uzorna češka gostilna v Trstu) se nahaja v ulici delle Poste šte. 14, vhod v ulici Giorgio Galatti, zraven glavne pošte. Slovenska postrežba in slovenski jedilni listi.

MALI OGLASI.

se računajo po 4 stot. besedo. Mestno tiskano besedo se računajo enkrat več. — Najmanjša pristojbina znaša 40 stotink.

Najfinijeje olje prodam brez izkaznice po K 16 liter. Skladišče, ul. Gelsi št. 10 od 11-12 predp. in od 4-5 pop. 484

Nov pisalni stroj „Jost“ prodam za K 350. To pisalni stroj c. 900. Skladišče, ul. Gelsi 10 od 11-12 predp. in od 4-5 pop. 483

Kupujem volno, bombaž in pokrivala. Ulica del Toro št. 8. 582

Kupujem volno, železo, lito železo, bombaž in žaklje vsake vrste. — Trst, ulica Barriera vecchia 27. Prihajam tudi na dom. 467

Zakljke vsake vrste kupuje prva slovenska trgovina, Jakob Margon, Trst, ulica Solitario 21 (pri mestni bolnišnici.) 566

Jako dobro vino in izvrsten hrustovec ter kisel vodo „Silva vrelac“ razpošilja A. Oset, p. Guštanj, Koroško. (478)

Čevlji za moške, najboljšje vrste, št. 39-45, se prodajo po najnižji ceni. Via Tor S. Lorenzo 10, vr. 13 (S. Michele). 482

Proda se nov kales. Ulica Pietà št. 9. 581

Ogrsko vino, izborna vrsta, po K 157 hl franko Hangar 41, vedno na razpolago v kleti. — EM. MILLOSOVICH, Trst, Via Barriera št. 4. 543

46leten vdovec v dobri službi, s tremi spoznajajo z gospodino ali mlado vdovo brez otrok v svrhu vzajemne poroke. Ponudbe pod „Sreča“ na lns. odd. Edinosti. 580

Mobilirana soba s prostim vhom in z uporabo kuhinje se odda v najem. Ulica Commerciale 14, I. nadst. 1057

Kette & Malalan na Opčinah naznanjata da imata veliko množino belega in črnega vina na razpolago. Cene zmerne. 572

Na debelo samo za preprodajalce. Nogarice, sukanec, pipe, milo, gumijevе podpetnike, razni gumbi, denarice, mazilo za čevlje, električne svetiljke, baterije, pisarnski papir kopirni svinčniki, zaponke, prstani rdečega kriza, krema za brado, žlice, razna rezila, robci, mrožice za brke, pletenice, arajce, spodnje hlače, ogledala, ustnike, razne glavnike, zaponke „Patent Knopfe“ in drugo prodaja JAKOB LEVI, ulica S. Nicolò št. 19. 62

Dr. Matej Pretner
odvetnik v Trstu

si dovoljuje naznanjati, da se je njegova odvetniška pisarna preselila v Trstu

v ulico del Forni št. 15, I. nadst.

Hote! in restavracija
METROPOLE
Trst, ulica S. Nicolò 22.
Kuhinja prve vrste. Vina izbrana. Elegantne sobe. — Največja čistost. — Cene zmerne.

Odvetniška pisarna
Dr. Frana Brnčiča
v Trstu

se nahaja od 24. avgusta t. l. v
Via San Giovanni šte. 14, II.
(vogal Piazza S. Giovanni.)

Perite perilo — Umivajte si roke
s higijeničnim razkuževalnim patentnim
„Pralnim praškom“ („Patent Waschpulver“)

tovarne kemičnih proizvodov v Hrastniku. Edini nadomestek navadnega mila. Blago velikega aktualnega in gospodarskega pomena. Uporabljanje tega praška je jako enostavno; nizka cena: v zavrtih od 1/4 kg do 1/2 kg, kakor tudi v zabojih od 50, 100 in 300 kg. Analizno spričevalo na zahtero. Ces. in kr. vojno ministrstvo je naročilo pri tovarni 6 vagonov. Preprodajalcem veliki popusti.

Dobi se na prodaj pri: Cooperativa Cittadina di Consumo Via S. Francesco šte. 10, Ludovik Nagelschmid Via S. Sebastiano št. 5, Ivan Camanli, Miroslavica Sr. Ivan (Vrdela) 703, Gregor Zidar (Roco) Molino a Vento 48 P, Jakob Kosmerlj V. S. Martiri št. 11, Lloydov oddelek zaloze jstvin Via Lazzarotto št. 40, Anton Maccari Via Cavanna šte. 13.

Izključna zaloza za Trst, Istro in Dalmacijo
ALESSANDRO MARANGONI - Trst, ul. Chiozza 30.

SIROLIN“Roche“

Prsne bolezni, oslovski kašelj, naduha, influenca

Kdo naj jemlje Sirolin?

1. Vsak, ki trpi na trajnem kašlju. Lažje je obvladovati se bolezninogojozgravi.
2. Osebe s kroničnim kašlom bronhijev, ki s Sirolinom ozdrave.
3. Vadušljivi, katerim Sirolin znafno olahča naduha.
4. Skrofuzni otroci, pri katerih učinkuje Sirolin z ugodnim vspehom na splošni počutek.

Je dabi v vseh lekarnah & K.4-